

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XVIII. perducitur vsque ad Annum D.XC.
nempe ab Anno primo Iustini Senioris, vsque ad quintum Mauritij Augusti.
Complectitur annos LXXIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 531. Bonifacii Pap. Annus 2. Iustiniani Imp. 5. Athalarici
Reg. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14926

menfem quem obfidem aliquando cum illis datam eidem Regi Theodoberto, quando virtutem reliquarum Sanctorum contigit experiri. Sed de Theodoberto factis.

IESU CHRISTI Annus 531.

BONIFACII PAP. IUSTINIANI IMP. S. Annus 2. ATHALARICI REG. 6.

I. ROMANA BY MONTI SVB BONIFACIO.

ANNO Redemptoris quingentesimo trigesimo primus vacans consiliis ordinariis, post Consulatam precedentium Consulum Lampadii atque Orestis inscribitur: quo Romae à Bonifacio Papa Synodus collecta est, de qua haec breuiter Anastasius. Hic congregauit Synodum in basilica beati Petri Apostoli, & sic constitutum, vt sibi successorem ordinaret: quo confinito cum ebtrogaphis sacerdotum & interuento ante confessionem beati Petri à populo diaconum Vigiliam constituit. Successorem videlicet. Quod enim (vt Iuperius fufius dictum est) Gothorum Reges Italie dominantes impie sibi vendicauerunt Romanam Pontificis electionem: vt eiusmodi praesumptam & usurpatam licentiam ex Gothorum manibus Romana Ecclesia extorqueret, hoc praetextu visus est Bonifacium nooum hanc & a praedecessoribus haecenus ingentem viam aggredi nempe vt successorem de legens Pontifex, nullum relinqueret locum vacantis sedis: quod quidem I ceti speciem iustitiae aliquam praeferebat, postea tamen ab omnibus est improbatum atque rescissum. Nam subdit de his idem Anastasius:

II. *causae ubi

Eodem tempore facta iterum Synodo, hoc caussauerunt sacerdotes omnes propter reuerentiam sanctae sedis, & quia contra canones hoc fuerat factum, & quia culpa eum respiciebat, vt successorem sibi constitueret: ipse Bonifacius Papa reum se confessus est manifestatis, quod diaconum Vigiliam sui subscriptione chirographis ante confessionem beati Petri successorem constituit: & ipsum consuetum in praesentia omnium sacerdotum & cleri & Senatus incendio consumpsit. haecenus de his Anastasius, Maletas vero ea ex parte etimè videri poterat Gothi Bonifacium incurrisse: quod contra Regis voluntatem, ad quem electionem Romanam Pontificis spectare Theodoticus statuerat, à Bonifacio fuisse iniustus successor. Sed nec placuerunt ista clero, neque Romano populo.

III. QUID IN VIGILIUM OBIECTVM A Episc. Siluer. ad Vigiliam 1091. C. 4. c. 1.

Certum quidem est eiusmodi conatum probo esse datum ambobus, in primis vero ipsi Vigilio, quod ille curasset. Scimus enim Siluerium Papam in decreto anathematis in Vigiliam haec ita exprobrasse à Quia contra iura canonica, temporibus sanctae memoriae Bonifacii Papae, ipso viuente, designari conabaris, nisi tibi amplius Genarum obuiaisset iustitia: tunc praesidentia pastoralis ac Pontificali auctoritate tua excoandam delicta aut austeritate deterruisti. Sed dum paruum vulnus in se neglectum est, insanabile accrevit: postea, & haec in Vigiliam delectum à Bonifacio successore Siluerius. Porro rerum gestarum Bonifacii Papae non tantum haec de eligendo successore, ipso viuente, & ab ipso delecta fuerit: sed & ea etiam postea, quae ab ipso post mortem Dioscori, eum damnando, anathemati que subliciendo, gesta fuerunt. In ipsum enim Bonifacium ista peracta ab Agapeto Pontifice, testatur Anastasius Bibliothecarius: hic, Agapetus videlicet, in ortu Episcoporum sui libellum anathematis, quos insidia delo extorsit Bonifacius presbytero & Episcopi contra canones & contra Dioscorum, in medio Ecclesiae, congregati omnibus, incendio consumpsit, & ab his totam Ecclesiam ab iniuria persulorum, haec libi.

IV.

Sicigitur vides non solum, quae per Bonifacium acta sunt in decernendo successore, ab ipso primum, deinde à successoribus esse damnata, sed etiam quod in Dio-

scorum veluti simoniacum idem damnando eundem post mortem egisset. Ob causam quidem pecuniariam damnatum Dioscorum à Bonifacio, ex Iustiniano dicitur: cuius in epistola inscripta ad Ioannem Papam, sed ad Vigilium data, haec sunt verba: Super hoc autem omnia qui ignotata, quae nostris temporibus in Ecclesia antiquiorum Roma contra Dioscorum acta sunt? qui cum nihil in fidem peccasset, tamen solum propter Ecclesiasticum ordinem, post mortem ab eadem Ecclesia non ana anathematizatus est. Siquitur nihil in fidem peccantis Episcopi, propter solum Ecclesiasticum ordinem & propter causam pecuniariam anathematizatus & post mortem subicimus: quanto magis Theodoros, &c. haec quo ad causam Dioscori, quem Agapetus iniusta sententia condamnatum absoluit.

Quod vero spectat ad successoris electionem, intelligitur, puto, lector, ex his, quae dicta sunt, quantum rehorterint Romani omnes, in primis vero iidem ipsi Romani Pontifices, vt aliquis sibi viuis quous digno praetextu Pontifex deligat successorem eum eadem ipsa, qui ea statim Bonifacius fuerit compulsius rescindere in posterius Synodo, quae in priori, sua dente iusta sibi ipsa ratione, facere decreuisset. At licet eadem castata ab ipso auctore penitus & reddita profus nulla fuissent, in ipsa tamen perperam gesta Siluerius & successores Romani Pontifices declarantur.

Verum emsi videri potuissent istae de eligendo successore commissa à Bonifacio, ab eodem expiata: tamen cito Deus, ad aliorum exemplum eum ex hac vita subtraxit. Haec namque anno die decimaseptima mensis Octobris, post dictum Consulatam Lampadii ipsum ex hac vita migrasse, Bibliothecarius habet: quod & (vt dicemus) alia vetera monumenta testantur, quibus innotescit, iam eodem anno post Consulatam Lampadii & Orestis iam eius successorem sedere cepisse Ioannem cognomento Mercurium: sic legitur dicta die mortuus est Bonifacius, cum sedisset annum vnum & dies duos; iicet Bibliothecarius annos duos dies sedet tribus & dies viginti: verum cum ipsum hoc anno post Consulatam Lampadii defunctum dicat, atque sepultum decima septima mensis Octobris, nonnulli annum vnum & dies duos vixisse Pontificem oportuit, cum creatas habeatur anno superioris decima quinta die Octob.

Antequam vero de eius vacatione sedis & electione successoris agamus: quae de reliquis rebus gestis Bonifacii et antiquioribus memoris Ado describit, hic referamus: Non multo post inquit, ab apparitione videlicet facta sancti Michaelis in monte Gargano, sub Gelasio Papa: venerabili etiam Bonifacius Pontifex ecclesiam sancti Michaelis archangelis nomine constructam dicunt in summitate Cirvi, scriptum miro opere altissima porticam: unde & idem locum in summitate sua continens delectam, Inter nubes situs vocatur. haec Ado: qui cum ea Bonifacio ipsi tribuit, qui primus post Gelasium vixit, nihil est, vt alicui aliè Romani Pontificis eius nominis tribui possint, nisi huc fecundum eius nominis Bonifacio. Quod autem ad ipsam locum pertinet, super quem erectam fuisse ecclesiam sancti Michaelis affirmat: nullum alium nisi scopulum locum illam, super quem olim Hadriani moles erecta est: traps Tiberim apud Circum Domitii, fuisse, diximus in Notis ad Romanum Martyrologium.

De Bonifacio tursus haec in Anastasio leguntur: Eodem tempore veni relatio ab Afris Episcopi de constitutione, vt cū consilio sicut Apostolus omnia Carthaginensis Episcopi facta, praeter his temporibus Carthaginiensis Ecclesiae Reparatus Episcopus, de quo etiam inferius dicimus sumus. Ad postremum vero idem ait, vacante sedem Bonifacii in eius duos & dies quindecim. Verum cum ex dicto numero mensuraturque dierum dicendum esse successorem Bonifacii Ioannem creatum esse sequenti anno ipsi Kalendis Ianuarii post Latipadii & Orestis Consulatum secundo, erroris patens auctor arguitur, cum constet hoc anno post dictorum Consulatum Ioannem cognomento Mercurium creatum esse Pontificem. in Titulo enim Eudoxiae, quae est

V. HUIUS AB SVRODUM VT ROM. PONT. SIBI DELIGAT SVCCESOREM.

VI. BONIFACII PAPAE OBITU.

VII.

Martyr. Rom die 1. May 4. VIII.

ecclesiastici. v. pagandum: vt quae de nosstrorum Amalricum Theobaldi Obodoto. Hoc eodem anno malare Regis, & de tam succellente. Tolano. De hoc ipsum ream tempore niam asserione & fieri, ipsum habent malare: sic, quoniam niam eiusdem Regis, quoniam deca nimo viginti m: mare: posse em: ipam fidei ipi co: sic dicere aliqui in Chironio God: xv. anno Iustin: xv. annos quatuor imperius: cum h: nico, penitus con: Imp. anno dicitur: mo annofubli: necellario reline: stitiam, in flum: ut fupponitur vt. Iust: anno Iustin: dicitur: eia quinqu: anno reg: ex. Ita, cum ex an: annos Domini qu: (vt dictum est) enis, hoc Domini: Toliana Synodo: nibus affirmatur, & que legitur. Sed electione ex. mo: quoniam notat: ada ponitur: notat: quoniam etiam: tus eiusdem pro: tot (qui est) p: dicit. Hi igitur locis: restra alicui: reat quatuor Am: inuenitur: tam: potius Amalric: regni hoc eodem: fideri, qui hoc: quibus aut: Amalricum Th: fideri, quibus: det, vt hinc: letan, vt hinc: hinc ple: hinc: se viuente Amal: fimo. Sed & quod die: paniam ab ipso: hinc ipsa de qua: conlar intellexit: dicto: Regis habita: si anno quibus: hoc anno, tamen: nis successore: ricio in ipsa Synodo: puto. Haec quidem: que hinc tempore: admittuntur com: di & benignitate T: Annal. Eccl. Tom. 7.

qua et ecclesia S. Petri ad Vincula dicta, eiusmodi in-
scriptio legitur:

† SALVO PAPA NOSTRO IOANNE COGNOMENTO
HERCVRIDES SANCTA ECCLES. ROM. PRESBY-
TERIS ORDINATO EX IT. S. CLEMENSIS AD VIL-
RIAM PONTIFICALEM PROMOTO. BEATO PETRO
AB PATRONO SVO A VINCVLIS EIVS SEVERIS
PRESS. OFFERT ET IT. P. C. LAMPADII ET RESTIS
VV. C. VBI CVLVS CEDRINVS EST.

Ex his legitur quam perspicue vides, sedere cepisse
hoc anno post Bonificii obitum Ioannem cognomen-
to Mercurium, natione Romanum (vr habet Bithoche-
tarius) ex parte Proiecto, de Caelio monte: quo autem
die & quomodo creatus sit, haud quid certi affirmari posse
videtur: circa finem tamen anni huius sedere cepisse, ex
dictis apparet.

Quod insuper ad occidentales res spectat, hoc ipso
anno Amalarius Rex Gothorum in Hispania, cum à
tempore obitus Theodoricus Regis in Italia regnantis
potius regno esset, annis quinque, oculis defuit, inque
locum eius substitutus est Theudis Gothus: pariter &
Amalarius Seditionis Amalariensis causa alius repetenda
est. Childebertus enim quartus filius Clodovei, qui Pa-
risius regnabat foretem suam Cro-ildem matrimonio
inter eodem Amalario Regi, Sed quod Catholica illa
eller, haec tunc vero iste, nulla conuentione lucis ad cen-
ebas, neque templi Deicum idolo penitus esse poscerat:
& licet in diu corpore essent, animo tamen erant quam
longissime separati. Quae autem ob hanc causam pati
contingit ipsam Croildem, ex Gregorio audi, qui haec
ait in Christianis multis infidelibus ab Amalario viro suo propter fo-
dem Catholicam pariteratur: nam plerumque procedente illa ad
sanctum ecclesiam, hereticis & diuersis fidei super eam proxi-
mabant. ad extremum autem tanta euulsa tate dicitur eam
causa, vt illi infidelium de proprio sanguine sudarium fratri
transmitteret.

Vnde illi maxime cognatus, Hispanias appetiuit, Amala-
ricum vero has audiam, nauis ad Iugendum parat. Porro im-
minere Childeberto, Amalarius nauis deberet ascendere,
si in montem venit multitudineque praesentium Lapidum in sua
thesauro reliquisset: cumque ad eum petendos in ciuitatem regre-
deretur, ab exercitu portae exclusus est. Videns autem se non
posse eadere ad basilicam Christianorum Orthodoxorum
conuenerit: caput: sed praesentem inuina sancta contingeret, v-
na, cuius a manu, lancea cum inuicti rictu sauciatur: ibique de-
colu reddidit spiritum. Tunc Childebertus eum magna the-
sauri foretem assumptam, sacum adducere cepisset: qua nescio
quo casu in via mortua est: & postea Parisius delata, iuxta pa-
tren suum Clodoveum sepulta est.

Childebertus vero inter reliquos ipsa sacros ministeria eccle-
siam praesentem detulit: nam stragula calices, quindecim
patris, viginti Eucopellor nam capsa detulit, omnia ex auro pu-
ru & gemis praesentis ornata, sed non est passus infringi: cuncta
eum classis & basilicis Sanctorum dispendiunt & rudi dicit. h. c.
Gregorius: dicebat ab eo Isidorus, dum Amalaticum
non in Hispania, sed Narbone in Gallia esse oculum tra-
dit. Agit de de his Graecus historicus Procopius dicit h. c.
que refert causam belli inferendi, quam ex Gregori.
oculimus: non Childebertum nominat, sed Theodo-
bertum, verum Theodobertos non fuit filius Clodovei,
sed nepos, nempe filius Theodoricus ipsius Clodovei filii.
Tuncque dicit cessisse Francis eam partem Galliarum,
quam haec tunc Wifigothi possederat: ait enim: Theodo-
bertus vero suis cum rebus omnibus sponte relinquit, Gallia par-
tem, quam cum quoque fortis Wifigothi fuerant recepit. Qui i-
psos Wifigothorum ex gente bello deuicta reliquit ea clade
fuerit, ex Gallia conuenerit liberisque suis iam sedibus exiit,
ad Theodem in Hispania tyrannidem exercentem se consulere.
haec Procopius. Veru siue rursus receperint Wifigothi
eam partem Galliae Narbonensis, siue non penitus ea ca-
ruerint: certo est, posterioribus Francoru Regibus cum
Wifigothi eam provinciam possidentibus fuisse

pugnandum: vt quae dicentur suis locis inferias, perspi-
cuae demonstrant. Successit autem (vt diximus) post
Amalaticum Theudis, qui licet Arianus, tamen bene
habuit Orthodoxos, vt S. Isidorus affirmat.

Hoc eodem anno, quo absoluitur quintus eiusdem A-
malariensis Regis, & primus incipit numerari Theudis eius-
dem successoris, celebratum reperitur Concilium Tole-
tanum, dictum secundum, sub Montano Archiepiscopo
Toletano. De hoc acturi, primum omnium more nostro
ipsam rectam temporis rationem statuiamus. Cum om-
nium assertionem & antiquorum eodum lectione con-
fiter, ipsum habitum esse anno quinto eiusdem Regis A-
malariensis: siqu omnibus pariter exploratum, quinquen-
nium eiusdem Regis deduci ab obitu Theodoricus Italiae
Regis, quem decepsisse diximus anno Domini quingen-
tesimo vigesimo sexto: hic primum, vnde erroris occasio
manare possit, emendandus est mendosus locus Isidori,
ne ipsum sibi ipsi contrarium esse & turpiter hallucinatum
quis dicere aliquo modo audeat. Sunt enim haec verba
in Chronico Gothorum Regum Isidori: *Ara DLXIV.*
xiv. anno Iustini Imp. defuncto Theodoro, Amalarius ne-
positus quinque annis regnavit. quae verba tum his, quae
superius, tum his, quae inferius in eodem leguntur Chro-
nico, penitus contradiunt, vt decimo quarto Iustini
Imp. anno dicatur regnare cepisse Amalarius, qui vlti-
mo anno Iustini Imp. auspiciis est regnum. Quamobrem
necessario restituenda est germana lectio, ita vt loco Ius-
tiniani, Iustinus, & loco numeri xiv. annorum Iustina-
ni, ponatur ix. Iustini vt dicitur textus: *Ara DLXIV.* *ix.*
anno Iustini Imperatoris defuncto Theodoro, Amalarius nepos
eius quinque annis regnavit. quo annorum numero tum
ex *Ara*, tum ex annis Iustini Imperatoris consignatur
annus Domini quingentesimus vigesimus sextus, quo
(vt dictum est) Amalarius primum annum exordi-
ens, hoc Domini anno terminat quintum, quo eadem
Toletana Synodus habita esse sine controuersia ab om-
nibus affirmatur, & in eodum tunc scriptis, tum eius
aeque legitur. Sed & emendandum, quod in nonnullis
editionem ex mendoso exemplari irrepsisse videtur,
dum quintus annus Amalariensis, sub quo dicta Synodus
acta ponitur, notatur *Ara DLXV.* qua non praesens annus
quintus eiusdem Regis Amalariensis, sed secundus inchoa-
tus eiusdem notandus esset: quintus vero cum absoluit
(qui est praesens annus) inferendus esset *Ara*
DLXIV.

His igitur locis emaculatis, & sincera lectione ubique
restituta, adhuc addimus: quod et si hoc anno qui nume-
ratur quintus Amalariensis Regis, dicta Synodus celebra-
ta inueniatur: tamen sancti Isidori verba suadent, vt ipso
potius Amalario mortuo, exordio Theudis successoris
regni hoc eodem anno Patres conuenerint: id, inquam,
Isidori, qui hoc saeculo vixit, verba declarare videntur:
quibus ait *Ara DLXIX.* *Iustini Imperatoris tempore, post*
Amalarium Theodu in Hispania creatur in regnum per annos
sexdecim, qui dum esset hereticus, pacem tamen concessit Ecclesia
Dei, vt licentiam Catholicis Episcopis daret, in vnum apud To-
letanum urbem conuenire, & quaeunque ad Ecclesiasticam di-
sciplinam necessaria existerent, dicere; licentiaque disponere.
haec ipse, plane significans, id in concessum omnino fuisse.
viuente Amalario, Catholicis (vt diximus) infensis-
simo.

Sed & quod dicit de Synodo Toletana cogenda im-
partitam ab ipso esse licentiam: id non de alia, quam de
hac ipsa, de qua est sermo, Toletana Synodo Isidorum
constat intellexisse: nam nulla alia Synodus Toletana sub
dicto Rege habita reperitur. Vnde opinari necet, quod et
si anno quinto Amalariensis Synodus ista habita inueniatur
hoc anno, tamen non sub ipso, sed & quae hoc anno sub
eius successore celebrata fuerit: tunc quod nomen Amala-
rici in ipsa Synodo legatur, ex opposito titulo irrepsisse
puto. Haec quidem opinari suadent, quae ex Isidoro mag-
nae huius temporis auctoritatis scriptore recitata sunt,
adiuantibus coniecturis, illidemque ex odio Amalari-
ci & benignitate Theudis erga Catholicos acceptis: ad-

XII.
TOLET.
CONCIL.
SECUNDUM
SUB MON-
TANO AR-
CHIEPISCO-
PO.

EMENDA-
TUR RE-
COR ILLA
PVS IN
CHRONICO
S. ISIDORI.

XIII.
SVR THEV.
DE CONC.
TOLET.

XIV.

dito ad haec etiam, quod cum Patres ipso exordio depre-
rent praeterita tempora, quibus conveniendi de negata
licentia viderent: id sub Amalario accidisse ex Isidoro
confiximus. His de tempore stabilitis, iam de ipso To-
letano Concilio, quae sunt notata digna, referamus.

XV.
DES. MON-
TANO EPI-
SCOPO TO-
LETANO.
Qui primum locum in hac Synodo iure tenuit Mon-
tano Toletanus Episcopus celebris nomine fuit tum
doctrina, tum etiam vitae sanctitate: vtraque enim dignus
laude à S. Ildesonso in libello de Viris illustribus celebra-
tur. Extant eius lucubratorum duae epistolae, quarum
idem meminit, altera data ad Ecclesiam Palentinam, ad
Thuribium solitarium altera, digna felicissimi ingenii
monumenta. Sed quod ad vitae sanctitudinem spectat,
haec divino testatam miraculo idem Ildesonus eiusmodi
peripicio declarat exemplis: sic vir ex antiquissima ra-
tione narratur, ad explosionem infamiae tandem prius te-
nuisse vestimentis ardentes, donec oram sedis suae altari sacro
totum missae celebrantem per semetipsum expleat. Peractis au-
tem solemnibus, nec prima ignem, nec vestimenta illi amitte-
re dicitur. Tum Deus relatu gratiarum altioribus, quia per inspi-
tam naturam ignis cognita esset & fallacia desolabilis accessan-
ti, & impotentia beatissimi sacerdotis, haec de eo Ildesonus
scribit.

XVII.
Quinque in hac Synodo reperuntur sancti canones
esse ad disciplinam Ecclesiasticam illustrandam, & mo-
res fidei iam informandos quos tu consulas. Nos vero non
omittimus, quod gratitudinis ergo eidem Patres, ab-
soluta Synodo, Regi licet Ariano, ob concessam con-
sultationem bene precati sunt. Ad finem enim Syno-
dicalis leguntur: *Nam ergo in nomine Domini factis hiis, quae
in collatione venerunt, gratias agimus omnipotenti Deo, deinde
domino nostro glorioso Athalarico Regi, dominum clementiam
postulantes, ut innumeris annis regni eius ea, quae ad cultum fidei
promouunt, peragendi nobis licentiam praestet, Amen. Quid his
simile habes praefatos esse Patres in Concilio Agathensi
sub Alarico imperio Ariano Gothorum Rege collecto,
ipsius accedente concessione.*

XVIII.
At bene vti Montanus & alii Patres Regis beneficio,
non semel tantum coherant in Synodum, sed frequentet
diuersis in locis. Etenim inter alia Concilium Palentinum
patet congregatum fuisse: ita legendum, pro Palentino,
Palentinum vt ex eiusdem Monachi epistola ad Thuribi-
um data possumus intellegere: quae cum alia habeat di-
gna memoria, hic mihi eam reddere & tibi legere gra-
tum erit, sic enim se habet.

*Domino extitio praecipue Christiana, domino & filio
Theodoro Montano Episcopo.
Alumnus fidei Catholicae & sacrae religionis amicum et
iam in actu mundum conuersum vultis & nouimus &
probamus. Cum enim ad nos serueris in sacris, ita claritas tua
vita perpatuit, vt secundum sententiam Domini, & quae sunt
Cesaris, Caesaris non negares, & Deo quae sua sunt deuota mente
persolueres. Inter ceterum tu dominum in hac praesertim provin-
cia nominabo. Patet te quanta tibi apud Deum maiestas mer-
ces, cuius scilicet via te infundit & idololatris error abscissit,
& Frigidianis errorum detestabilis & pudibunda scissa contabuit.
Si tandem ab his & in nomine honorare desistat, cuius per tuam
admirabilem cellis esse opera non ignorat. Nam de terre-
norum dominorum fide quid loquitur? cui ita tuum impendisti
laborem, vt seruos carabaturum tibi amicos ad salubrem re-
gulam & normam regularis disciplinae duceret, praestaret divina
clementia: quia id quod summo labore conatus es, precibus & o-*

ratione perficeret. Quae tamen ex Palentino conuentu ad nos per-
uenit, testatur vt se iudicet curari, quae facilius per ve-
stram inuersionem vsq. ad praesentem in posterum conque-
sit, & subdit de presbyteris reprimendis, qui sibi chriti-
ma conficiendi auctoritate vsurparant: de quibus Episco-
pis coeclensis, qui in aliena dioecesi ecclesias consecra-
rent: de quibus omnibus est querela eiusdem in episto-
la data ad Palentinam Ecclesiam subditos. Porro Thuribi-
um istum longe diues sum esse ab illo, ad quem exrat san-
cti Leonis Papae epistola, diuersitas temporum persua-
det.

XX.
Quod ad statum rerum Orientalium anni huius per-
tinet: tumultuosum illam quidem fuisse Constantinopo-
li, quae habet Marcellinus hoc anno post Consulatum
Lampadii auctoris Orestis significat, nimirum conspica-
tionem factam esse aduersus Iulianum Augustum, de
qua haec ipse.

*Hypatius, Pompeius, & Probus genere consobrinus, Anastasii
Imperatoris nepotes, quod imperium sibi singuli indigna ambi-
tione exoptarent, tubis lanceis cum plerisque nobilium con-
suetudinibus, omnique seditionum turba armis domique quiescenti
illa dolia inuadere tentauerunt: atque per quinque continuos
dies vrbem regiam rapinis, ferro, igneque per soleratos eius sine
cuncto interregio discurrentes hostis impetate, ipsi fideles Rei-
publicae in Palatio dispersantes depopulati sunt. Quinta vero o-
mnibus mensuris felere die, dum de foro Hypatium celeriter con-
mitantibus manibus torquere redimitur auro, & Pompeius Con-
sulatus sui restitutorum ad inuadendum extenditque ager-
dona Palatum: vterque eorum ante fores Palatii capus est: ista-
tuncque pugna Principi nostrum catenatus, trucidatum parat
huius, & ante imperium perdidit quam habere, inuenerunt postum
in Circo populi tuadatus, & tyrannorum socij continuo profir-
piti. haec Marcellinus, quae à Procopio & fulius enar-
atur. Coactum vero fuisse Iulianum acclamanti populo
satis facere, & loannem atque Tibonianum magistra-
tu deponere idem affirmat: sed eo cessante tumultus, re-
stitutus tradit: verum Ioannes postea (vt dicitur) pen-
dum dedit. Quarta autem fuerit praeter incendia, & praed-
am hominum caedes, idem Procopius refert, dum ait
desiderata esse hominum triginta milia.*

XXI.
Hic igitur pernotus Iulianus, praecausus in futu-
rum, Nouellam edidit sanctione, quae armorum usum à
priuatis admittere conatus est, dum prohibuit, ne quis
priuatus esset armifactor: neque qui publico operi in
armis faciendis inferrent, vendidit ea priuatis, h. s. nam-
que impulsim esse ad haec faciendum, ipse eiusdem con-
sultationis exordio declarat, vbi ait: *Magnam Deum &
Saluatorem nostrum IESVM CHRISTUM & eius auxilium
semper inuocantes studemus omnes fideles nostros, quorum quic-
quid credidi nobis Deum, iherosolimitae sine calumnia colloquere, &
libere loqui, quae per se iam inconsiderationem suspiciones aduersus
alterutros operantur doloque, duplex est hoc contra se supplicium
inferentes, tam quod sibi met inferant, quam quod ex lege ve-
stigia eorum punientur patientur.*

XXII.
Et omulguit etiam idem Imperator hoc anno post
Consulatum Lampadii & Orestis constitutionem, quae
vetuit haereticos & Ladaeos contra Orthodoxos testimo-
nium ferre: In contrahibus dumtaxat eorum testationem
inspicere debere. Addidit postea & illam, ne quis he-
reticos haereditatem, legatum, vel fideicommissum acce-
pere possit, data est constitutio quinto Kalend. Augusti,
anno secundo post Consulatum Lampadii & Orestis,
quibus perpetua iungitur annus secundus Iulianus
Imperatoris. Sed opinor inde erroris manasse occasio-
nem, quod nota lege post Consulatum Lampadii &
Orestis secundo nempe anno sequenti, pariter imper-
tor scriptor, eo numero apposito, secundum Iulianum
Imperatoris annum concitib, cum annus potius post
eorum Consulatum secundus significetur.

XXIII.
Hoc item anno, quinta die Decembris decima Indi-
cione, ex hac vita migravit iustissimus ille Sabas, de cuius
legatione ad Iulianum Imperatorem pro Palatinis
aduersus Samaritanas egimus anno superior: haud enim
diu post, eo perfuso & munere ipsam superstitem fuisse,

XV.
DES. MON-
TANO EPI-
SCOPO TO-
LETANO.

XVII.
Theodi

XVIII.

XIX.
MONTANI
EPISCOPI
EPIST. AD
THURIBI-
UM.

XIX.
MONTANI
EPISCOPI
EPIST. AD
THURIBI-
UM.

XX.

XXI.
ARMORUM
USUS QU-
IBUS IN-
TERDITUS.

XXII.
DE HERETICIS
TESTIMONIUM
FERRE.

XXIII.
DE VITIIS
SABAE.

tionem peroptimus: vniuersi vero facti sunt
signorum postmodum
Eiusmodi plane
tum diluuiis exar-
retur Sanctis in ca-
lis minus peripicio
quod esse mitem
posse habere per
gyl voluitibus re-
tia diuino semper
certis signis no-
in terris colere in
annus facti de
non quam delicia,
ad diem nouissim
concessam à Deo re-
re, quo tot et ebra-
silentibus, immo &
rum Episcopis, ple-
pibus redarguit, et
licam istam conse-
quam inuenteria
affigendae sepulch-
continetur manib-
dine sui seram cel-
Ecclesiae, in qua vi-
plis, operantur ec-
claras se preclib-
batur.

XXII.
Hoc item anno
Consulatum à M-
corpore S. Amos-
dem Alexandriani
alii in alios Chris-
his in temporibus
gis, quam dicto a-
desinit.

XXIII.
Hoc item anno
Consulatum à M-
corpore S. Amos-
dem Alexandriani
alii in alios Chris-
his in temporibus
gis, quam dicto a-
desinit.

XXIII.
Hoc item anno
Consulatum à M-
corpore S. Amos-
dem Alexandriani
alii in alios Chris-
his in temporibus
gis, quam dicto a-
desinit.

entis a Cyllia scripta Acta citata superius indicant. Cui
 venerationi silentium, quae scripta sunt ab eod. Cyrillo in
 rebus gestis Ioannis Silentiarii, nempe eundem Sabam
 vita functum decima Indictione: quod & in scriptis o-
 ratoribus à nobis citatis in Notis ad Romanum Martyro-
 logium pariter notatum vidimus, decima nimirum In-
 dictionis defunctum esse. Ex quibus necesse est emen-
 des, quod in Vita eiusdem Sabae scriptam habes ipsum
 pervenisse ad annum aetatis nonagesimum quartum.
 Nam cum sub decimo septimo Consulatu Theodosii
 junioris eum oratum idem auctor affirmet, qui est annus
 Domini quingentesimus trigessimus nonus, & die
 quinta Decembris Indictionis decimae constet esse de-
 functum: non nisi annos nonaginta duos vixisse pete-
 res. Quem erroris qui non confiderant, eum anno
 Domini quingentesimo trigessimoterio diem obiisse
 dicunt, quod octo profecto erratum: verum ad exactio-
 rem rationem tempore reuocato, hoc potius anno eum
 esse defunctum conseruimus, plurius id affirmare
 fundentibus: nempe quod diximus testificatione eius-
 dem Cyllii, qui eia aboluta illa legatione, esse vita fun-
 ctum testat: nam ipsum amplius biennio oportuisset fu-
 disse superstitem, si ad dictum annum nonagesimum qua-
 rum pervenisse dixerimus. Rursum vero cum idem au-
 ctor in fine numeret annos viginti tres ab obitu Sabae
 usque ad annum post Quintam Synodum, quae celebrata
 est anno Domini quingentesimo quinquagesimo tertio:
 vix hoc anno eum vita functum ostendit: ita ut nullus
 dubitanti relictus videatur esse locus, sed tantum emen-
 dandi sint illius errores de anno nonagesimo quarto,
 quem diximus, & de anno centesimo quinto, qui habe-
 tur de vita Sabae in Actis Theodosii caenobiarum.

XXV. *Cylius in vita / Sabae / qui / in / 532.*
 Item vero quae de tantu vini obitu idem auctor enarrat,
 audiamus: *Nemesius* (inquit) *Heraclio*, adoratu sanctu
 beati & in dictu, quae quodam modo dici solent in exitu: vixit ad
 medietatem suam *Lazarum*: in qua cum parum esset moratus,
 morbo quidam ingratus illum vere fortiter ad *Lazarum* em lecto
 tradidit. Quod quidem cum significatum fuisset Patriarchae, repen-
 ter venit ad illu visendum. Cum vero venisset, & sic vidisset, eum in
 lecto iacentem, egerum terram omnium necessariarum, quando
 oportet etiam ea suppedita, quae redudant, & circa corpus omnem
 excogitare curantiam, vixit quod & moribus & sanctis &
 longi labores possunt vehementer cruciare: simplex ab eo contem-
 dit, ut experiant ad sua subactam Belesiam, vi posse ille frui
 aliquo ex eis, quae pertinent ad remissionem & recreationem. Ille
 autem Patriarcha hereticorum supplicationem: & illuc aspectus
 habuit, non ipse morbo luctans, & ab eo similiter confectus. Cum
 vero aliquantum tempore intercessisset, ad eum divina qua-
 dam abante viso significans illum hinc futurus excessum. Sta-
 tim ex eo reportatum in lectum, cum vixisset verba dixisset fratri-
 bus: & postremum eis dedisset osculum, & eundem Melita illu
 vixit commissa praefecturam vixit: cuius crederetur: à
 terrenis magistratibus caelestis, suam animam in manu Dei dispo-
 nit: iam natus nonagesimum quartum & annuum, erat vero
 quinquagesima dies, quo mortuus est vir ille multum, & ad
 vitam, quae illi est, commiserat comitatus ab Angelis ac marty-
 ribus, vi paulo post ostendit oratio. Nunc autem per seriem pro-
 ledat narratio.

XXV. *Com ego mar. Sancti breui tempore in omnem partem per-
 uasit, cecidit quidem ad sacrum illum corpus multum in-
 numerabilis, cecidit quoque vniuersus ordo monachorum, &
 quicunque erant Episcopi: qui cum quo par erat vniu corpus
 composuissent, hymnos & cantica de more canentes, pie ad-
 modum & sanctis inter duas Ecclesias in media Laxa deponunt,
 vixit illi ille superstes, videt, colomnam lucis. Atq. talis qui-
 dem fuit vita Sabae, & vix tam admiranda & quae natu-
 ram superant caelestia. Nobis autem eundem est admiracula,
 quae facta sunt post mortem, quae sunt & numero multa & in-
 signia magnae vixit. huc ille quoque ex Cyrillo: quod si tu cupis,
 quae ipse subit sanctissimi viri post obitum miracula e-
 dita noscero, ipsum constalas. Ita plane, quod Deus in
 caelo viuere iustos ostendat, ex eorum reliquis tanquam
 vixio fonte facta scaturit miracula: sicut enim arbores ex
 folijs, floribus, atque fructibus vixit esse certa significa-*

tionem percipimus: eodem modo apud Omnipotentem
 viuere certo scimus, cui omnipotentiam in ostensione
 signorum post mortem ipse communicauit.

Eiusmodi plane esse consuevere post iustorum obi-
 tum diuinitus exhiberi solita munera, ut loco funeris pra-
 retur Sanctis in caelo triumphus, qui licet humanis oculis
 minus perspicuus videatur: ex fulgoris tamen radiis,
 qui inde miraculorum editione coruscant, factis superque
 possit haberi perspicuus, vespertilionibus & aliis lucifugis
 volatilibus tantum obsecutus. Cui olicia igitur Eccle-
 sia diuino semper lumine desuper illustrata, quem ex
 certis signis nouit receptum in caelum S. Sabam, eundem
 in terris colere ab ipso transitus eius die, repetito ipsius
 annine facti cultu, tam in Oriente, quam in Occidente,
 nunquam desinit, nec in postremum desitura est usque
 ad diem nouissimum celebrare: vixit quae & nouerit
 concessum à Deo tantu virum eo potissimum tempo-
 re, quo tot tenebris offusus totus Oriens tenebatur: cum
 silentibus, immo & in deteriora prolabantibus Ecclesiarum
 Episcopis, ipse ex aduerso iuxerit, Regesque impio-
 sos redarguerit, hereticos exagitauit, fidesque Catho-
 licam illaetam conseruandam curauit. Sunt ista modo nū-
 quam inretrata sancti Sabae praeconia perpetuis notis
 assignata sepulchro, quod non angusto sacrophago
 continetur manibus impiorum exposito, sed ipsa latitu-
 dine sui terram caelumque ambiente, manente semper
 Ecclesia, in qua viuunt iugi memoria, loquitur vixit exem-
 plis, operatur editione signorum & vigilat semper opem
 laetatur se precibus inuocantibus. Sed de magno Sabae
 haec dicens.

XXVII. *S. ANTONII COR-
 PORIS IN-
 VENTIO.*
 Hoc item anno post eorundem Lampadii & Orestis
 Consulatum à Mariano Scoto consignatur inuentio
 corporis S. Antonii magni in eremo, & translatio eius-
 dem Alexandriam in Basilicam S. Ioannis Baptista: licet
 alii in alios Christianos haec referant. Sed cum ea de re
 huius temporis scriptorum testimonia desint, cui magis
 quam dicto auctori assentiamus, haud est liberum
 definire.

IESU CHRISTI
 Annus 532.

IOANNIS PAP. IVSTINIANI IMP. 6.
 ANNUS I. ATHALARICI REG. 7.

QVI ordine temporum sequitur quingentesimus
 abique Consulibus nouis ex more creatis, post Consu-
 latum Lampadii & Orestis secundo, notatus reperitur in
 Fastis, quo Iustiniani Imperatoris sextus inchoatur an-
 nus: cum iam decernit ipse, quem conceperat animo,
 apparatus ad bellum Vandalicum, à quo quamplurimi
 erant, quae Imperatoris animum auocarent, nempe
 exhaustum aetarium ob bellum Persicum in hoc usque
 tempus productum, difficultas eius ob hostium longio-
 rem terra marique distantiam, roborque iudicium eorundem
 barbarorum, qui haecenus gladiis Romanorum
 visi erant impenebiles: his accedebat praeteritorum
 memoria tristitia, quae abiret ab eo auspicio bello,
 quod alias fuerat sub Leone Imperatore infelicissime
 perentatum: siquidem etiam animalia natura docet, ut
 ea caueant loca, in quibus alias fuerint periclitata. Cum,
 inquam, istae omnia à bello suscipiendo Iustiniani ani-
 mam dimouerent: alia tamen complura erant, quae ip-
 sum ad eam belli prouinciam suscipiendam incitabant,
 nempe quod ipsum maxime laesissent barbari tyran-
 nitum atque superbia, quibus haud pridem fuerat
 non nihil offensus: parietatque fiduciam eiusdem im-
 pietas in Deum & homines, vixit quod Arianu esse sci-
 ret fidei Catholicae perduellem, & in proximos contra

XXVI.
 S. SABAE IV-
 GIS MEMO-
 RIA IN EC-
 CLESIA.

XXVII.
 S. ANTO-
 NII COR-
 PORIS IN-
 VENTIO.

I.
 IVSTINIAI
 BELLVM
 VVANDA-
 LICVM ME-
 DITATVR.